

Returadresse: Aldrig Mere Krig, Bøgelundsvej 22, 6920 Videbæk

Bliv medlem af AMK

Støt freden – Knæk et gevær med os
Der er brug for pacifistiske synspunkter mere end nogensinde. Vi har brug for dig.
Vi har brug for at blive flere.

Vi arbejder på at finde alternativer til oprustning og på at udvikle forsvarsformer, der bygger på ikkevold.

– Oplysning om Aldrig Mere Krig

Aldrig Mere Krig er ikke knyttet til noget parti eller nogen religiøs forening.

Inkluderet i medlemskab er en fredelig velkomstgave

Enkeltperson	Kr. 225
Par	Kr. 300
Student mm.	Kr. 150
Pensionist	Kr. 150
Civil værnepligt	Kr. 150

Navn

Adresse

Tlf.

E-mail

At være pacifist er en livsholdning. Aldrig Mere Krig blev startet i 1926 og er i dag en af landets ældste fredsorganisationer.

- derfor er AMK en gammel forening, der ikke kun kører på enkelte mærkesager.
- det er livet det drejer sig om, og den ”sag” forældes ikke.

Fred er en menneskeret. Krig er en forbrydelse mod menneskeheden.
Konflikter bør altid løses med fredelige midler.

Læs principprogram og vedtægter:

AldrigMereKrig.dk/sider/vedtaegt.htm – se også [Facebook.com/aldrigmerekrieg](https://www.facebook.com/aldrigmerekrieg)

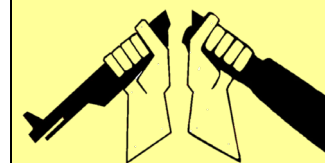
Aldrig Mere Krig

Nyhedsbrev
Marts 2026

Foreningen Aldrig Mere Krig blev stiftet 17. oktober 1926 som dansk sektion af War Resisters' International

Pacifisme
Militærnægtelse
Civil ulydighed
Ikkevold
Freds- og
konfliktløsning

INDHOLD

Put lidt fred i stemmeboksen..... 2

Alle partier ønsker øget oprustning, men find den mindst krigeriske af dine mulige kandidater her.

Norden skal forblive atomvåbenfri! 4

Ingen regering i Norden har mandat til at placere vores sikkerhed under en atomvåbenparaply.

Endnu en frontlinje i et lemlæstet område 4

USAs og Israels angreb mod Iran kommer oven i, at krige eskalere over hele kloden.

Århus lufthavn i militær superkorridor 5

Privat investor har planer om at udvide lufthavnen med et omfattende militærområde.

Skab et civilt grønlandsk forsvar! 6

Træn det til aktiv ikkevoldelig modstand, organiseret med hjælp fra internationale eksperter.

Ikkevold virker mod en skamløs modpart 8

Modstand behøver ikke røre tyrannernes hjerter, men skal gøre deres tyranni uholdbart.

Den 17. oktober fylder vores forening 100 år!.... 11

Årsmøde den 18. april i Århus12

... samt meget andet godt og fredeligt.

Giv lidt fred til
stemmeboksen!

PUT LIDT FRED I STEMMEBOKSEN

Af Tom Vilmer Paamand

Alle opstillede danske partier går til valg på øget oprustning. Selvom der faktisk er ønsker om fredeligere løsninger i befolkningen, er der intet troværdigt fredsbudskab på stemmesedlen.

Stem derfor ikke på partinavn, men find den mindst krigeriske af dine mulige kandidater – og stem personligt. Både DR og TV2 har en opdateret liste over de pt mulige kandidater. Begge har også fået de fleste kandidater til at svare på en kandidat-test. Den hos TV2 ser mest relevant ud – med spørgsmålet om ”Danmark bør bruge flere penge på forsvaret”.

Så en måde at finde en brugbar kandidat på, er at gå ind hos TV2 til ”Find en kandidat”. Her skal du så vælge ”Kommune”, for at få alle de lokalt opstillede partier i dit område frem. Så bladrer du til det parti, du alligevel bedst kan lide (men tjek lige deres krigsafstemninger mm), og trykker på knappen under: ”Vis flere”, indtil alle partiets kandidater bliver vist – nok omkring et dusin.

Klik ind på hver eneste og udvælg dem, som forhåbentlig har svaret ”Helt uenig” på det nævnte spørgsmål – dette står under emnet ”Udenrigs- og forsvarspolitik”. Blandt disse få udvalgte kan du så vælge den mest troværdigt udseende kandidat – eller tænke helt selv :).

Det er naturligvis håbefuldt, hvis vi får krydset de mindst krigeriske kandidater ind i partiernes gruppe lokaler på Christiansborg. Men en ting er at bruge stemmesedlen, for hvor det historisk har kunnet rykke, er i koordination med den daglige kamp for en ændret verden.

I 1980erne stemte selv de borgerlige partier for afrustning, på grund af det folkelige pres nedefra – og det er den fredskraft, vi må have tændt igen i dag!

Stemmetal seneste årti	EL	AL	NB	BP	SF	DF	RV	KF	M	DD	LA	S	V
IMOD krig	17	12	4	0	3	3	1	1	0	0	0	0	0
FOR krig	1	6	4	0	15	15	17	17	2	2	18	18	18

Tabellen herover er stemmetal om krig og fred fra det seneste årti, sorteret ud fra NEJ til krigsbeslutninger. med partiernes navne angivet i forkortelser.

Læs mere og få det bedre forklaret: [FRED.dk/artikler/fredvalg/parti2026.htm](https://fred.dk/artikler/fredvalg/parti2026.htm)

BANK: Arbejdernes Landsbank

Reg.nr 5396 Konto.nr 0309139

Giro: 71 [0000 eller medlemsnr] 80237278

MobilePay: 128443 [skriv helst medlemsnr]

Besøg vore websteder:

[AldrigMereKrig.dk](https://aldrigmerekrig.dk)

[Facebook.com/aldrigmerekrig](https://facebook.com/aldrigmerekrig)

samt [FRED.dk](https://fred.dk)

Dit medlemsnummer samt seneste indbetaling står i postlabel eller email.

AMKs formand og redaktør

Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5,
8550 Ryomgård. Telefon: 5051 0328
E-mail: Tom@AldrigMereKrig.dk

AMKs landskontor og kasserer

Hermod Folke Hansen, **Bøgelundsvej**
22, 6920 Videbæk. Telefon: 2062 3163
E-mail: info@AldrigMereKrig.dk

Foreningen Aldrig Mere Krigs hovedbestyrelse

Dorte Lykke Holm, Strandbakkevej 9, 8305 Samsø Tlf.: 6076 9167
Mail: dorte@aldrigmerekrig.dk GrandmothersDanmark.dk

Hermod Folke Hansen, Bøgelundsvej 22, 6920 Videbæk Tlf.: 2062 3163
Mail: hermod@aldrigmerekrig.dk

Martin Mørch, Kirke Alle 46st.th., 7800 Skive Tlf.: 2940 7887
Mail: martin@aldrigmerekrig.dk

Jens Poulsen, Syrenvej 2, 5500 Middelfart Tlf.: 2655 9030
Mail: jens@aldrigmerekrig.dk

Tom Vilmer Paamand, Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård Tlf.: 5051 0328
Mail: tom@aldrigmerekrig.dk FRED.dk

Suppleanter

Stephan Schneeberger, C.F.Richs Vej 105A 6tv, 2000 Frederiksberg Tlf.: 5016 9317
Mail: stephan@aldrigmerekrig.dk

Gustav Sieg Sørensen, Grønnegade 7, 2tv, 7800 Skive Tlf.: 5172 4673
Mail: gustav@aldrigmerekrig.dk

Jens Peter Madsen, Vandmøllevej 6, Davinde, 5220 Odense SØ Tlf.: 5046 0247
Mail: jenspeter@aldrigmerekrig.dk

Hanna Lindstrøm, Vroldgade 12, Vrold, 8660 Skanderborg Tlf.: 2042 9651
Mail: hanna@aldrigmerekrig.dk

Aldrig Mere Krigs nyhedsbreve udsendes tre gange om året til foreningens medlemmer. Bemærk, at i PDF-form er artiklernes blåfarvede ord **aktive links** til flere oplysninger.

Ansvarshavende redaktør: Tom Vilmer Paamand. Kortere tekster uden afsender er skrevet af redaktøren. Redaktionen modtager gerne forslag til stof fra medlemmer og andre. Artikler, henvisninger og links i bladet, inklusive redaktørens, kan have indhold, der afviger fra foreningen Aldrig Mere Krigs holdninger – men er interessante at kende.

Giv gerne bladet videre. Genbrug af teksterne helst efter aftale og med kildeangivelse.

ÅRSMØDE 18. APRIL I ÅRHUS

AMKs årsmøde som bliver den 18. april i "Folkehuset Møllestien", Opholdsstue 1, Grønnegade 10 i Århus – alle medlemmer er meget velkomne. Kan du komme tidligt, kan du nå at være med til en gade-uddeling af AMK-pjecer fra klokken 11. Bagefter samles vi på adressen fra klokken 12. Mødet er mellem 12:30 til 16:30, først samler vi visioner og forslag til arbejdsplan, og derpå årsmøde de sidste timer:

- Valg af ordstyrer og referent
- Hovedbestyrelsens beretning
- Indkomne forslag
- Forslag til arbejdsplan
- Valg af hovedbestyrelse og revisorer
På valg: Dorte Lykke Holm og Martin Mørch.
- Fastsættelse af kontingent, samt tid og sted for årsmødet 2027
- Eventuelt

Tilmeld dig til info@aldrigmerekrig.dk, så vi ved hvor mange vi blir. ☺

FORSLAG TIL BI-NAVN: "ALTID FREDENS VEJ"

På årsmøderne er der ofte blevet spurgt til en navneændring for AMK, til noget positivt, så navnet ikke kun fremstår negativt som en krigsmodstand, men positivt som en fredskraft.

Hovedbestyrelsen vil gerne fastholde foreningens velkendte navn, men foreslår at tilføje et binavn, som en beskrivende udbygning til foreningens ansigt udadtil – fx i forbindelse med 100-årsdagen. Det bedste bud pt er "Altid fredens vej". Måske har du andre bud på et sådant fremtidigt "kælenavn", og så må du hurtigt sende [en mail](mailto:en@mail), så vi kan nå at beslutte dette på årsmødet! ☺

ÆNDRING AF KONTINGENT-BETEGNELSER

Foreningen har altid tilbudt lidt lavere kontingent for *Uddannelsessøgende*, *Civilt værnepligtige* og *Pensionister*. Hovedbestyrelsen foreslår, at disse samles som: *Kontingent til nedsat pris*, for at markere at muligheden bør stå åben for alle med behov for en nedsættelse.

Alle kontingentsatser har være uændret i en årrække, men vi foreslår alligevel at dette fortsætter – ind til nogen kommer på en god begrundelse til en ændring. De lave satser har kunnet lade sig gøre, da bestyrelsen holder de fleste møder over nettet, og at så mange medlemmer har valgt PDF-blade. ☺

PARTIER: FRA DE MINDRE KRIGERISKE TIL DE VÆRSTE

Enhedslisten har stemt imod en stor del af galskaben, samt i lidt mindre grad også Alternativet. De er sammen de mindst slemme af krigspartierne – men helt klart kun i mangel af en mere gennemtænkt og solid fredsmulighed.

I et sundere politisk klima, kunne Radikale Venstre have tilbudt lidt kvalificeret **borgerlig modstand**, men partiets nuværende linje bliver overhalet fra højre. Nye Borgerlige, der **ikke nåede** at opstille, og Borgernes Parti stritter bedre imod at sende danske soldater på langfart, omend denne modstand skyldes fremmedhad. På samme vis med Dansk Folkeparti, der ligger på niveau med SF. Resten af partierne er langt værre...

Listen er rangordnet fra fredeligst grøn til krigerisk rød, baseret på krigstemmer i det sidste tiår og egne ord – med en oplysende kommentar. De neutrale beskrivelser er redigeret fra deres egne hjemmesider. De runde symboler til højre for partierne illustrerer **stemmetal** om danske militære udrykninger. *.tom*

☺ - Et reelt FREDsparti findes desværre ikke :(0

☺ "... Mindsk spændingerne med Iran, og søg en fredelig løsning. Gå imod USAs ensidige angreb på uønskede regeringer, og tilbyd i stedet hjælp og forhandlingsmuligheder. Stabiliser samarbejdet om Arktis. Modarbejd atomoprustning. Opbyg forskning i ikkemilitær konfliktløsning og en tilsvarende udenrigstjeneste. ..."

► Programpunkterne er både aktuelle og let forældede - for de kunne være behandlet i tide. De var med i et **længere forslag**, der blev sendt til det nyvalgte Folketing i 2019. Det er nemt at spørge, men svært at få ørenlyd!

Ø - Enhedslisten 1

Ø "... Vores militær skal bruges til at forsvare Danmark og deltage i internationale missioner, som har mandat fra FN. Vi er kritiske over for NATO, som har deltaget i ulovlige angrebskrige, men NATO er i den aktuelle situation vigtig for vores fælles sikkerhed. Enhedslisten vil genoplive dansk forskning i freds- og konfliktløsning. ..."

► Folketingets mest konsekvente NEJ-siger **støtter nu** oprustningen. Partiet har tidligere sendt **Stinger-missiler** til Ukraine og har også støttet diverse militære dumheder i Irak og Libyen, samt NATOs luftforsvar over Island.

Å - Alternativet 2

Å "... skal være med til at styrke sikkerhed, retfærdighed og den regelbaserede verdensorden. Vi vil genopbygge og forstærke vores forsvar, vi orienterer os mod NATO-samarbejdet og et forstærket forsvarssamarbejde indenfor EU. Danmark skal prioritere forskning og undervisning i international konfliktløsning og fredsbevarende arbejde. ..."

► Stemte JA til krig seks gange - fx en **koloni-agtig FN-operation** i Mali, og kampfly til Baltikum. Samt var med på **at afskaffe** forsvarsforbeholdet. Men foreslår også et center til at **"agere spydspids for konfliktløsning"**.

H - Borgernes Parti

bp "... Borgernes Parti ser hverken behov for eller ønske om en EU-hær. Vi mener, at et endnu tættere forsvars- og sikkerhedssamarbejde med vores nordiske naboer vil være både naturligt og styrkende for hele regionen – og hvor Danmark som en del af NATO står stærkt, troværdigt og i stand til at forsvare vores frihed. ..."

► Partistifter Lars Boje er imod "krigsskat", penge kan findes ved at stoppe indvandring, synes Mette Frederiksen skræmmer danskerne, da Rusland ikke er en trussel - og at Danmark fortsat skal købe USA-kampfly.

F - Socialistisk Folkeparti

SF "... Afskaf vetoet i EUs udenrigspolitik, for en handlekraftig union. Med øget russisk aggression og et USA, der bevæger sig væk fra vestlige værdier som frihed og demokrati, støtter SF en fælles europæisk investeringsplan for oprustning. Konkret at EU-landene investerer minimum halvdelen af deres forsvarsbudget i Europa. ..."

► I nyere tid har SF mest stemt for krig, undtagen tre gange i 2016-2018, hvor SF ikke mente, at kunne bidrage på fornuftig vis. SF er fortsat imod danske atomvåben, og støttede at få genoprettet krigskommissionen.

O - Dansk Folkeparti

DF "... Vi skal genopbygge vores forsvar, lægge vores kræfter i Danmark og i vores nærområder i Østersøen og i Nordatlanten, hvor udgangspunktet bør være Totalforsvaret og Reserven – ikke højteknologi og eventyr i udlandet. DF vil i hvert enkelt tilfælde vurdere, hvorvidt Danmark skal stille tropper til internationale opgaver eller ej. ..."

► Partiet har stemt Nej tre gange, de to af dem om Mali - Danmark skal ikke være "verdens politibetjent", samt imod at støtte USAs angreb på houthier i Yemen.

B - Radikale Venstre

B "... En urolig verden betyder, at vi i højere grad end tidligere skal investere i vores forsvar. Et stærkere forsvar og beredskab er en forudsætning for vores evne til at stå op og stå imod den alvorlige sikkerhedspolitiske situation - behovet for troværdig afskrækkelse mod øst, hybride angreb mod undersøiske kabler og kritisk infrastruktur. ..."

► Partiet blev grundlagt på krigsmodstand, men har i det sidste årti kun stemt imod krig, een gang. Partiet støttede dog i 2019 at få genoprettet den nedlagte krigskommission.

C - Det Konservative Folkeparti

C "... Forsvaret er forudsætningen for alt, vi har kært. Det Konservative Folkeparti bakker op om den nødvendige genopretning af vores forsvar, der er blevet udsultet og nedprioriteret. Der er behov for at geare Forsvaret til den nye sikkerhedssituation, og investere i en fuldt kampdygtig brigade og flere F35-fly. ..."

► Deres enlige NEJ-stemme var i 2015 om Mail, og "et spørgsmål om prioritering af, hvilke konflikter vi skal involvere os i", for "Forsvarets personale har været spændt for hårdt for", og Mali er "en mindre vigtig konflikt".

DEN 17. OKTOBER FYLDER VORES FORENING 100 ÅR!

Bestyrelsen har derfor skrevet ud til alle de medlemmer, som vi har email-adresser på – for det er jo en meget rund fødselsdag. Dette er til jer andre:

Vi får brug for DIG, så det kan blive en manifestation, der får os til at mærke alternativet til al krigens uvæsen. Lad os, med god fredspraksis, fejre fødselsdagen ved at fokusere på det livgivende i den spraglede fredsdrøm, som er essensen og drivkraft bag al effektiv krigsmodstand!

Til selve dagen har vi lejet os ind i et medborgerhus i Århus, hvor der bliver TO fredsmøder i samme weekend. Lørdag den 17. oktober er drømmen at fylde huset med AMKs fødselsdag og pacifisme, viden, drømme, sange, historiefortælling, alle vores plakater og materialer, og alt hvad der ellers manifesterer sig.

Og om søndagen, lige dagen efter, holder Århus Mod Krig og Terror deres sædvanlige flotte Fredsfestival. To fredsdage, det bliver værd at rejse til, netværke i, få nye venner i, og blive inspireret af.

Vi håber naturligvis at se alle foreningens medlemmer, med samt jeres venner og alt det de/I medbringer af sjov, god stemning, kager og andet godt. Vi organiserer billig overnatning, så skriv dette i kalenderen allerede nu. Du kommer til at høre mere, når vi nærmer os, men vi sender denne mail til jer nu for at tiltrække de af jer, som har lyst til aktivt at bakke op om dette med stort og småt.

Send en mail til os hvis du kan byde ind med hvad som helst, mange bække små... Og da vi lige nu er ret få aktive omkring projektet, vil dit bidrag blive taget imod med kyshånd. Og det bliver godt, for vi vil gøre alt hvad vi kan, for at udvælge og sammensætte et værdigt AMK-program til denne store dag.

Kontakt: 100@aldrigmerekrig.dk

OPDRAGELSE TIL KONFLIKTLØSER I TIDLIG ALDER

Af Dorte Lykke Holm, medlem af AMKs hovedbestyrelse

AMK var for en del år siden medudgiver af en fin undervisnings-video om Ikkevoldelig Kommunikation (IVK), sammen med Kirsten Kristensen og Carl Plesner, og den er fortsat aktuel på nettet.

Videoen blev skabt i en helt anden håbefuld tid, end den vi lever i nu, og tilbyder en forfriskende, åbnende og radikalt anderledes måde at tænke på, end vi næsten kan forestille os her i 2026.

Dens mål er at skabe fællesskab der blomstrer i tillid, tryghed og accept af hinanden, noget de flestes ønske – men her følger metode og øvelser med.

Videoerne foregår i en 5te klasse, der oplever konflikter og mobning imellem både børn og voksne, og vi møder en modig lærer, der inviterer en IVK-mægler der arbejder med konflikterne – med ”girafsprø” og andre værktøjer. Igennem processen møder vi en konsekvent tro på freden og på det bedste i mennesket, uden at dette bliver mere idylliseret, end at der stadig er jordforbindelse.

Hele klassen og børnenes forældre får tid til at det urimelige får sat sig på plads, og gennem kamp og erfaring finder de troen på, at der er mulighed for at styre væk fra den destruktive spiral. De ser at noget bedre er muligt.

En video, der ved vejs ende får en til at drømme om de ufatteligt smukke muligheder, der ligger for fødderne af os. Fred i verden er noget vi bør kultivere. ☺

Se video og teksthæfte via AldrigMereKrig.dk/IkkevoldsSprog

TIL DEN 100-ÅRIGE

Af Poul Pedersen

I et sekel har vi protesteret imod – krige på vor jord

Til de mennesker som har regeret sagt – hold op med krig på jord.

Tusinder mennesker mangt har lidt – ønsket et liv i fred og frit.

Krigens gru slår itu sult og nød

Udbreder sammenhold, ikke vold – værner bedst vor jord,

Alle nu jeg og du – virke skal for freden,

Mådehold ikke vold – bæredygtig vækst på jord

Se flere af Pouls sange på Paxmusik.dk

M - Moderaterne

"... er stolte over Forsvarsforliget, der sikrer massiv investering i forsvaret og en styrket og ligestillet værnepligt. Danmark hører naturligt til i kernen af NATO og EU. EU er skabt med det formål at sikre fred, stabilitet og velstand i Europa, og kan bidrage til at løse mange af de problemer, landegrænserne tidligere stod i vejen for. ..."

► Moderaterne har ikke stor fokus på forsvar, men har stemt Ja til de to krigsforslag, de har nået at kunne stemme om. Partiet ønsker at erstatte værnepligten med en borgerpligt, der kan aftjenes i hele samfundet.

Æ - Danmarksdemokraterne

"... Danmark er et lille land, men vi har historisk været et land, der tager ansvar for fred og sikkerhed i verden. Det skal vi fortsat være. Vi støtter NATO, og ser NATO som den naturlige ramme for Danmarks forsvarspolitik. Danmarksdemokraterne ønsker, at Danmark lever op til NATOs målsætninger om investeringer i forsvaret. ..."

► Danmarksdemokraterne har ikke stor fokus på forsvar, men har stemt Ja til de to krigsforslag, de har nået at kunne stemme om. Partiets forsvarspolitik er mest en hyldest til Danmarks veteraner.

I - Liberal Alliance

"... Det er en hovedprioritet, at vi går forrest og lever op til de krav, som NATO stiller. Der skal udarbejdes en plan for, hvordan vi får en stærkere reservestyrke, hvor tidligere værnepligtige og frivillige indgår i en mobiliserbar reserve. Regelmæssig træning og genindkaldelse er afgørende, hvis vi effektivt skal styrke Danmarks forsvar. ..."

► Partiet har stemt for al krig. LA står for en udenrigspolitik utvetydigt i NATO med USA i spidsen - men vil også afskaffe værnepligtens tvang og vilkårlighed, og lade frivillighed være det bærende element.

A - Socialdemokratiet

"... Vi ønsker et stærkt, robust og moderne forsvar. Danmark og resten af NATO blev enige om at hæve forsvarsudgifterne til fem procent af BNP. Vi skal selvsagt opruste massivt, så vi bliver i stand til at forsvare os selv og vores værdier. Og vi skal fastholde og styrke vores støtte til Ukraines frihedskamp så længe, som det er nødvendigt. ..."

► S har ikke stemt NEJ til krig i det sidste tiår, så partiets beskedne krigsmodstand ved starten af Irakkrigen er nu dyb fortid. Og partiet har i sine regeringsperioder intensiveret danske våbensalg til konfliktlande.

V - Venstre

"... Vi vil afsøge muligheden en fransk atomparaply, komplementært til NATOs nukleare afskrækkelse og øvrige militære indsats. Venstre har fået løftet vores indsats til 3,5 procent af BNP i 2026. Et kvantespring, fordi Venstre har vist forsvarsvilje. Når det gælder danskernes sikkerhed, så kommer Venstre ikke til at gå på kompromis. ..."

► Partiet har ikke mødt en eneste krigsbeslutning, de ikke kunne lide - og har just foreslået at øge antallet af værnepligtige over de næst ti år til 13.000, hvilket er en fordobling af det allerede vedtagne antal.

NORDEN SKAL FORBLIVE ATOMVÅBENFRI!*Af Nordisk Fredsalliance – støttet af AMK*

Nordisk [Fredsalliance](#) ønsker at bidrage til en bæredygtig freds- og sikkerhedspolitik i Norden. Vi ønsker, at vores regeringer satser på diplomati, fredelig konfliktløsning og samfundsstrukturer, der bygger på fælles sikkerhed.

Vi tager forbehold over for nuklear afskrækkelse på vores vegne. Ingen regering i Norden har fået vælgerens [mandat](#) til at placere vores sikkerhed under en ”atomvåbenparaply” fra magter uden for regionen. Vores sikkerhed skal opbygges gennem samarbejde, nedrustning og respekt for folkeretten. Vi ønsker, at Norden skal forblive atomvåbenfri. Vi mener, at atomvåbenfrie zoner der findes, er et vigtigt skridt på vejen mod et totalt forbud mod atomvåben.

Nordiske Fredsalliance har gentagne gange opfordret de nordiske regeringer og Nordisk Råd til at fremme afspænding i de nordiske og arktiske regioner. Dette bør ske gennem tiltag, der har en beroligende virkning på alle parter, og som indbyder til et samarbejde, der skaber tillid og sikkerhed.

Vi opfordrer derfor de nordiske regeringer til at:

- *bekræfte, at de arbejder for at gøre Norden til en atomvåbenfri del af verden, blandt andet gennem at sikre, at atomvåbenmagterne hverken stationerer eller indfører atomvåben i noget nordisk land,*
- *underskrive FNs traktat om forbud mod atomvåben (TPNW), der trådte i kraft i 2021,*
- *ophøre med at deltage i NATOs årlige atomvåbenøvelse i Nordeuropa,*
- *gennemgå aftalerne med allierede stater, især baseaftalerne med USA, og opsig disse aftaler, hvis de ikke indeholder klausuler, der giver de nordiske lande ret til at kontrollere, at der ikke opstilles atomvåben.*

Og vi opfordrer Nordisk Råd til at nedsætte et udvalg, der behandler sikkerhedspolitiske spørgsmål ud fra begrebet fælles sikkerhed og behovet for at finde fredelige løsninger i konfliktsituationer. ☺

HVORFOR ER DER INGEN FREDSGYMNASIER?

Først blev [Baltorp Business Gymnasium](#) militariseret med en særligt soldaterlinje. Så kom gymnasiet i [Nørresundby](#) til og nu også [Haderslev Katedralskole](#) samt i [Skive](#) og i [Varde](#). Gymnasier er selvejende institutioner med [en bestyrelse](#), der som hovedregel er udpegede og selvsupplerende. En af medlemmerne er fra et byråd, to andre er hhv fra elev- og medarbejdergruppen – og fx disse kan DU jo kontakte, og foreslå at få sat freden på skemaet, hvor du bor. .tom

Mere om helte

Fredsforsker Isabel Bramsen har skrevet supplerende vers til Halfdan Rasmussens smukke anti-heltekvad ”Noget om helte”. Halfdan ville ”så og ikke slå”, og det er jo meget kønt og godt – men Isabels nye linjer viser det er vigtigt at forstå, at ”fred er ikke for kujoner”, og kræver aktiv handling:

Du kan gemme dig bag skærme, droner og en ladt kanon
Intet slår det mod det kræver at se fjenden som person
Fred er ikke for kujoner, feje svæklinge og pjok
Man må mønstre megen styrke, frem for blot at følge trop
Gandhi gik og sultestrejked', Rosa Parks sat foden ned
Andre risikered' livet, mens de råbte højt på fred
Så kom ik' og sig at kugler kræver større helteånd
end det gør at møde fjenden med en krokus i sin hånd

☺

USA: FORLAD MILITÆRET

”Sæt ikke dine ordrer over din samvittighed”, lyder [opfordringen](#) til USAs soldater. 50.000 af dem er i øjeblikket indsat i Mellemøsten, som støtte til krigen mod Iran – og mange flere frygter at blive sendt af sted.

Bag kampagnen står veteraner med erfaring fra systemet, og specielt USAs bombing af en iransk pige-skole har [medført](#) rigtig mange henvendelser til gruppen, der fremviser børnenes grædende mødre på løbesedlerne.

Deres ”Center on Conscience & War” [rådgiver](#) soldater, der ønsker at forlade militæret, eller få omplacering som samvittighedsnægter. I modsætning til i Danmark kan USAs soldater nemlig nægte gennem hele deres karriere. Definitionen er simpel: ”En fast, fast og oprigtig indvending mod deltagelse i krig i enhver form eller våbenbæring på grund af religiøs træning og/eller tro.”.

Vejen ud er naturligvis ikke helt så nem og ligetil, men centret har lang erfaring med opgaven, for det blev oprettet op til Den Anden Verdenskrig. .tom

A message from vets & service members:

DON'T CHOOSE YOUR ORDERS OVER YOUR CONSCIENCE

IKKE RETSSAG OM KRIGSFLY, DER HAR BOMBET GAZA

Fire organisationer og en palæstinensisk mand fik afvist sagsanlæg, der skulle få danske domstole til at svare på, om en dansk våbeneksport var ulovlig. Det er nemlig grundigt dokumenteret, at Danmark er med til at bygge de F-35 krigsfly, som Israel har brugt til at sønderbombe Gaza med. Og både EU og FN har regler for våbeneksport, om at militær eksport skal afvises, hvis der er klar eller overvejende risiko for krigsforbrydelse eller folkeretsbrud.

Højesterets afgjorde, at sagsøgerne ikke har retlig interesse, og dermed ikke kunne blive part i sagen – og sådanne høje krav er praksis for domstolen. Men håbet var, at Højesteret alligevel ville have forholdt sig til sagens substans, som det skete for Grundlovskomiteen, hvor domstolen dog dengang så ikke ville erklære Danmarks deltagelse i Irak-krigen for grundlovsstridig. *.tom*

EUs AUTORITÆRE SVAR IMOD PUTINS INFLUENCERE

Efter angrebet på Ukraine indførte EU sanktioner, der kunne indefryse fx russiske virksomheders bankkonti, for at lægge pres på Rusland. Også personer kunne rammes – som Putins regering, særligt grimme militære enheder osv.

Udover disse indlysende mål, har EU lukket banken for nogle bastant Putin-glade influencere. Underlige væsner, en del af dem EU-borgere, men de kan nu ikke betale sig til mad og husleje – og det er ulovligt at give dem penge.

Det kan være svært at ynke den slags folk, men EUs sanktioner mod dem er et grimt juridisk skråplan. Fx er EU-borgere egentligt undtaget, men begrænsningen omgås behændigt – de ramte borgere fra EU & Omegn har alle dobbelt statsborgerskab, og gennem dette kan de så sanktioneres som udlændinge...

”Beviserne” er generelt ret svævende, og om ”dommen” kan ankes er uklart. Anklagen er for en dumt ensidig journalistik, hvilket jo ellers er både udbredt og lovligt. Men influencernes ord er åbenbart farlige nok til, at EUs Ministerråd vil lære dem at holde kæft – ved genbrug af Putins autoritære metoder. *.tom*

UKRAINSKE MÆND I DANMARK SKAL SENDES HJEM TIL FRONTEN

Flygtninge fra Ukraine, der er omfattet af ukrainske regler for mobilisering, skal ikke længere kunne få opholdstilladelse i Danmark, påbyder et nyt lovforslag, der sandsynligvis vil blive genfremsat og vedtaget efter valget.

Begrundelsen er, at den ukrainske regering har opfordret til, at ukrainere indkaldt til militæret skal sendes retur. Retten til at nægte er en menneskeret, men mon ikke statens jurister har fundet et smuthul. *.tom*

ENDNU EN FRONTLINJE I ET LEMLÆSTET OMRÅDE

Af War Resisters' International

USAs og Israels angreb mod Iran trækker Mellemøsten ind i endnu en ødelæggelsescyklus. Angrebet kommer oven i, at krige eskaleres over hele kloden, fortsætter med at lemlæste samfund og destabilisere hele regioner.

Oven i kom krigsudbruddet mellem Pakistan og Afghanistan, der fjede endnu en front til et globalt landskab, præget af ødelæggelser i Sudan og Ukraine, massedrab i Gaza, ubarmhjertige bombardementer i Yemen og luftangreb i Libanon.

USAs og Israels aggressionshandlinger truer med at opsluge hele regionen. Irans gengældelse mod amerikanske baser har allerede udvidet konflikten, og har trukket Bahrain, Israel, Jordan, Kuwait, Qatar, Saudi-Arabien og UAE med ind i voldsspiralen.

Deres aggressive politik forvandler Mellemøsten til en slagmark, og udvisker enhver mulighed for dialog og stabilitet. Samtidig risikerer Irans eskalering at gøre denne konfrontation til en bølge af vold mod de folk, der bor inden for og omkring landets grænser. Denne militaristiske spiral er ikke kun en krænkelse af international lov og princippet om civil beskyttelse – den rejser også en skræmmende mulighed for atomkrig.

Verden har ikke råd til en sådan katastrofe. Ingen begrundelse kan legitimere bombardementer, der tilsidesætter menneskeliv – det er krig for krigens skyld. Ingen strategisk beregning kan undskylde transformationen af hele regioner til krigszoner.

Det, der må gøres, er klart og presserende: Krigen skal afsluttes, bombardementerne skal ophøre, civile skal beskyttes, international lov skal opretholdes, og alle parter skal forpligte sig til dialog frem for ødelæggelse.

Fred skal etableres ikke kun for befolkningen i Iran, men for alle folk i regionen. Vores opfordring er kompromisløs: stop angrebene, gør våbnene tavse, forhindre spredning af krig og afvis militarismens vej. Solidaritet, retfærdighed og fred er ikke tilvalg – de er menneskehedens fælles ansvar, og skal forsvares mod krigens maskineri. ☹

I FN FORDØMTE DANMARK KUN IRANS MODANGREB...

”Jeg ønsker at udtrykke Danmarks fordømmelse af Irans angreb på lande i regionen. Dette skal stoppes øjeblikkeligt. Vi udtrykker vores fulde solidaritet med partnere i regionen under angreb.” ☹

Christina Markus Lassen, Ambassadør og Danmarks faste repræsentant ved FN

THE UNITED STATES AND ISRAEL HAVE LAUNCHED ATTACKS AGAINST IRAN, DRAGGING THE MIDDLE EAST INTO YET ANOTHER CYCLE OF DESTRUCTION

ÅRHUS LUFTHAVN I MILITÆR SUPERKORRIDOR

Af Sofiya Skachko, ukrainsk tolk og oversætter

En solrig dag ser min søn på 10 år op på himlen, hvorfra vi kan høre drønende lyd af et forbigående fly. Han spørger, om det virkelig kan **være sandt**, at vi snart kan have F-35 jagere stationeret i Tirstrup, 20 km fra vores hjem.

Vi var lige kommet tilbage fra besøg i det vestlige Ukraine, hvor mine forældre bor. I løbet af 10 dage var der fire nætter og tre dage, hvor luftsirenerne lød konstant – intet i sammenligning med områderne ved fronten, hvor en del af vores flygtninge kommer fra.

Familierne derfra ved udmærket, at krig udløser et helvede. At fokusere økonomiske udvikling på militarisering er at lukke øjnene for krigens talløse ofre, og samtidig vildleder man almindelige mennesker til at tro, at det er høje idealer frem for snævre og kortsigtede interesser, der motiverer oprustning og krig.

En logistikchef John Finmann har skrevet et begejstret **indlæg** om en *”ny militær superkorridor”* på Djursland. Han var i 2022 ansvarlig for produktionen af F-35 flydele på våbenfabrikken Terma. Fly af den slags, som et halvt år senere blev brugt til at bombe boliger, hospitaler, skoler og universiteter i Gaza – et folkedrab som har martret vores tid og udfordret international lov. Ligesom sin tidligere arbejdsgiver har Finmann fokus på *”arbejdspladser”* og *”vækst”*, uden at reflektere over, hvad denne militærindustri faktisk betyder for verden.

De fleste politikere følger den samme logik og konsensus om nødvendig oprustning, der er skabt af regeringen over en længere periode med konstant dæmonisering. Man spreder overdreven frygt og en række højt profilerede løgne – om Nord Stream-sprængningen, om droner, som måske alligevel ikke var der osv. Alt imens USA, Danmarks *”allierede”*, åbent annoncerede planer om at overtage Grønland, og fortsat underminerer andre landes suverænitet og skaber utryghed i verden.

Hvad er konsekvensen egentlig herhjemme? Forsvarsministeriet **har købt** en del af Aarhus Lufthavn for 70 millioner kroner. Man forhandler fortsat med det USA-baserede firma Fairchild Denmark om en investering, der vil give firmaet majoritet over aktierne i Aarhus Lufthavn.

Tænk om alle de milliarder, som staten nu bruger på at udvikle militærinfrastruktur, i stedet blev brugt på at genåbne lukkede biblioteker, ansætte flere dygtige specialpædagoger i børnehaverne og flere støttelærere i skolerne, give mere tid og ro til sosu-hjælperen, skabe fritidsinstitutioner for unge i alle udkantssområder, og pålidelig offentlig transport gratis for alle.

Ved at planlægge en militær korridor mellem Djursland og Aarhus Havn, lukker man samtidig for en alternativ økonomisk og samfundsmæssig udvikling, som rigtig mange drømmer om. På Djursland er der mange, som arbejder for en

SVENSK EMBEDSMÆND BLEV KRIGSHELTE

En opløftende ny svensk film viser en vellykket bureaukratisk modstandskamp mod nazisternes jødefølgers. Det neutrale Sverige balancerede på en **knivsæg** i samspillet med nazisterne, men nogle dygtige og stædigt insisterende embedsmænd fandt smutveje til at redde tusindvis af jøder.

Med kontorchef Gösta **Engzell** i spidsen holdt de fast overfor tyskerne, i at svenske statsborgere i udlandet havde ret til hjemrejse og beskyttelse – også når disse var jøder, og allerede placeret i KZ-lejre.

Da tyskerne også arresterede folk med blot en snært af jødisk blod i sig, kunne dette bruges til at udpege mange flere som svenskere, selv om disse kun havde en meget begrænset tilknytning til landet. Embedsmændene fandt smutveje i paragrafferne, så formalia var på plads og tyskerne måtte acceptere de svenske regler, så rigtig mange flygtninge kunne indkvarteres i Sverige – hvilket også gjorde den akutte evakuering af danske jøder mulig.

Historien er letbetalt fortalt, og mange af skuespillerne er komikere, men filmen er også meget rørende. Den glemmer ikke nazisternes masseudryddelser, og at antisemitisme samtidigt **var udbredt** i Sverige, men fokus er på håbet. At en lille flok kontorfolk trods modstanden reddede titusindvis af medmennesker – og at deres flotte indsats har været glemt bort.

.tom

”The Swedish Connection” er fra Netflix, og kan kun ses på streaming

VEND IKKE BLIKKET DEN ANDEN VEJ...

”Åh, vores regering, de vender blikket den anden vej. Når Mette hun vil støtte Netanyahus folkedrab, så må vi gå på gaden – det blir ik’ i vores navn!”, er en sang der ofte synges til demonstrationer for Gaza.

Er det 23% tysk våbenindustri voksede i 2025? Dødens købmænd skaber frygt og vi almindeligt dødelige kigger forskræmte væk. Nej, ikke alle kigger væk. Vi er nogen der plejer vores mentale helbred og energi ved at gå på gaden til diverse fredsdemonstrationer. Freden udebliver. Vi, der har set vanviddet, mødes og samles til ugentlige demonstrationer overalt i landet: *Ikke i vores navn!*

Vi kan kun opfordre flere til at deltage og hente styrke igennem fællesskaberne. Ved at stå sammen bliver det ubærlige delt på flere skuldre. Om det er Venezuela, Congo, Sudan, Grønland, Gaza, Libanon, Iran eller klimaet.

Det er den samme sag. Det er magternes krige: Pengene eller Livet! Vi vil livet og går derfor på gaden sammen i disse mørke tider for vores alles fremtid, og for planetens.

Annemarie Svenningsen, AMK-medlem i Grenaa

nås, og nok mennesker simpelthen nægter at samarbejde med et system, holder dette op med at fungere, uanset hvad lederne måtte ønske. Det er afgørende at forstå disse mekanismer, når man står over for ledere, der ikke skyr grusomhed.

Netop fraværet af samvittighed er grunden til, at vold ville være katastrofalt. Autoritære kræfter ønsker voldelig modstand – det giver dem påskud til at påberåbe sig undtagelsesbeføjelser og indsætte overvældende magtmidler. Disciplineret ikkevold nægter dem denne retfærdiggørelse.

🕒 **Stop samtykket, nægt at samarbejde.** Alle herskere er afhængige af de regeredes samtykke for at kunne regere. Det er magtens strukturelle virkelighed. Selv de mest brutale diktaturer kan ikke fungere, hvis nok mennesker simpelthen nægter at samarbejde.

Regimet kan fængsle nogle modstandere, men ikke alle. Det kan afskedige nogle modvillige embedsmænd, og true nogle erhvervsledere, men det kan ikke styre administration og økonomien alene.

Undertrykkelsens matematik vender sig mod de autoritære, når modstanden når en kritisk masse. Det er derfor, autoritære regimer investerer så meget i at opretholde illusionen om, at deres magt er uundgåelig. De har brug for, at folk tror, at modstand er nytteløs, at de står alene og at samarbejde er obligatorisk. Med massive ikkevoldsaktioner kan alle tre illusioner brydes på én gang.

🕒 **Opbygning af massiv ulydighed gennem strategisk afhopning.** Målet er en massiv civil ulydighed i et omfang, der gør systemet umuligt at styre. Nok mennesker, der nægter at adlyde, bremser processerne og skaber forstyrrelser. For at opbygge denne kritiske masse er det nødvendigt at forstå, hvem vi forsøger at nå, og hvordan vi kan få dem til at handle.

Hver eneste af de institutioner, som regeringer er afhængige af, rummer mennesker der kan nås – lige fra aktive tilhængere over passive deltagere til tavse modstandere. Den strategiske opgave går ikke ud på at omvende de overbeviste. Den går ud på at få hver enkelt gruppe til at tage skridt væk fra samtykket.

Dette sker ved hjælp af koordineret kollektiv indsats: generalstrejker, der lammer den økonomiske aktivitet, boykotter, der tømmer medskyldige virksomheder for omsætning, massedemonstrationer, der øger de politiske omkostninger ved undertrykkelse samt vedvarende kampagner, der retter sig mod specifikke svage punkter, indtil disse bryder sammen.

🕒 **Fra den indiske uafhængighedsbevægelse til Berlinmurens fald,** fra den syngende revolution i Baltikum til fløjlsrevolutionen i Tjekkoslaviet, har aktiv ikkevold væltet regimer, der var langt mere brutale og fasttømrede end dem, vi står over for i dag. Historien viser, at det kan lade sig gøre. Indbyggerne i Minnesota viste os, hvordan man gør. 🕒

Stærkt forkortet og omskrevet fra TimHjersted.substack.com

tænke på amerikanske militærbaser i andre lande. I forbindelse med forberedelserne til USA-baser og udbygning af militær infrastruktur her i landet, er forsvarsministeriet klar til at sætte en lang række bestemmelser ud af kraft inden for adskillige lovområder: "... bygge-loven, planloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven, havmiljøloven, vandforsyningsloven, kemikalieloven og naturbeskyttelsesloven". Støjforurening kan vise sig at være den mindste hovedpine for den udvidede militære tilstedeværelse.

Lad os endelig kigge nærmere på Finmanns påstand om "*sund fornuft og ansvarlig økonomi*". Alt tyder på, at vi som borgere ikke kan forvente transparens i forhold til den del af lufthavnens finansiering, der kommer fra forsvarsministeriet. Argumenter om "*rigets sikkerhed*" kan altid trylles frem for at skjule de sande udgifter, som Jyllands-Posten for nyligt har måttet konstatere, da man søgte aktindsigt i tilstandsvurderingsrapport på anlæg og installationer.

"Forsvar mørklægger aftale med Aarhus Airport af hensyn til rigets sikkerhed", skrev Din Avis Syddjurs. Ejeren af Fairchild Denmark, som i øvrigt ikke beskrives som en særlig pålidelig og anstændig forretningsmand, har ovenikøbet tætte forhold til den amerikanske forsvarsindustri.

Alt i alt, uden modstand fra befolkningen er der en stor risiko for, at vores lokale politikere i samspil med forsvarsministeriet og investoren Fairchild vil rydde vejen for en udvikling, som er i modstrid med den brede befolknings interesser i en tryk, grøn, produktiv fremtid, og som vil minimere vores muligheder for at tage demokratiske beslutninger om lokal infrastruktur. 🕒

fremtid med små økologiske landbrug – se f.eks. på den spirende udvikling med Bondelaugget, på netværket Praktisk Økologi, og på Kalø Landbrugsskole, der lokker flere og flere til.

Djursland vrimler også med mennesker, som er flyttet hertil blandt andet på grund af naturen, og som gerne vil have, at Djursland fortsat er et attraktivt sted for pensionister, turister og børnefamilier.

Og jeg gætter på, at de fleste i disse grupper ikke ønsker sig et miljøskadende potentielt bombemål i baghaven.

Når jeg hører, at "*millioner kvadratmeter erhvervsjord*" ved lufthavnen kan være i betragtning til et stort militærområde, så kan jeg ikke lade være med at

SKAB ET CIVILT GRØNLANDSK FORSVAR!

Af Tom Vilmer Paamand

Grønland står ikke længere øverst på Trumps ønskeliste. Præsidentens mani om at gøre USA større rammer i stedet de tættere naboer Canada, Cuba og Mexico, men kan jo hurtigt vende tilbage mod nord.

USAs bøllemetoder kræver en reaktion, men den danske statsministers satsning på NATO og militært isenkram er en ødelæggende fejltagelse, der ikke skaber fred. Grønlændere, danskere og andre hjælpere bør i stedet forberede sig på at forsvare Grønland helt uden brug af våben.

At et aktivt ikkevoldeligt forsvar står stærkest imod Trumps invasionsstyrker,

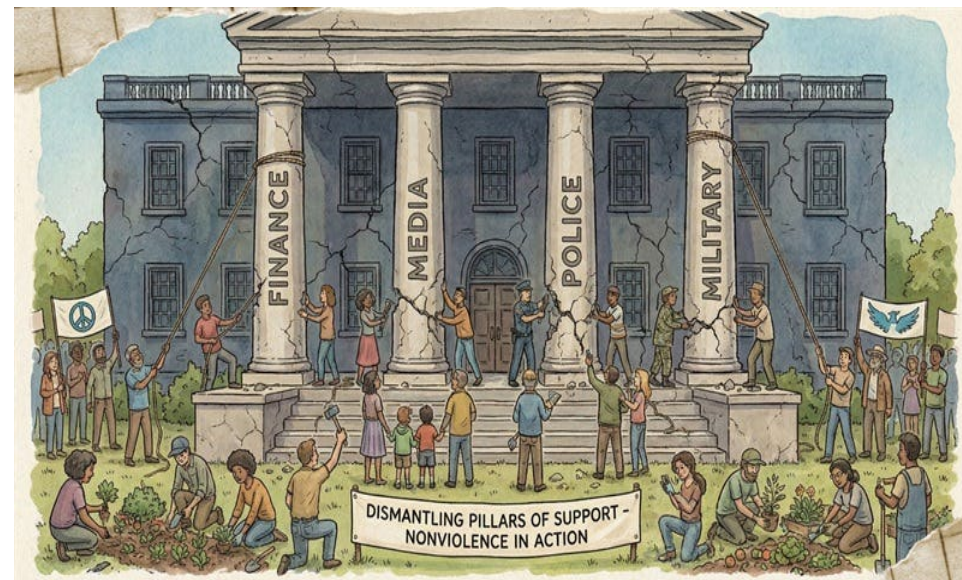
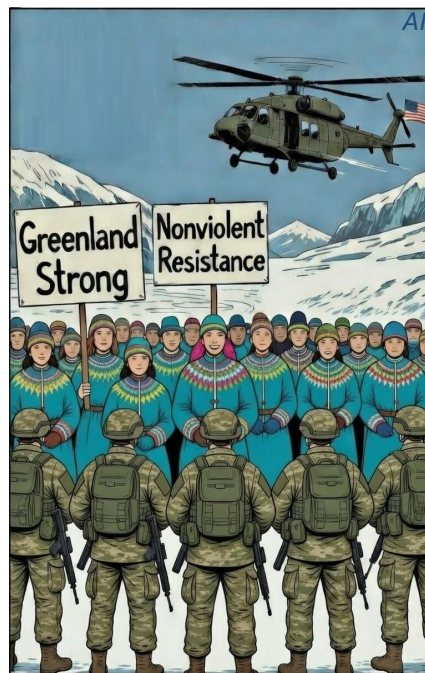
kan ses på en anden af Trumps kamppladser – nemlig på gaden i Minnesota og de andre angrebne byer i USA. Her har almindelige borgere med flot succes dæmpet presset fra Trumps militars med så stor kraft, at civilsamfundets aktive modstand faktisk **tvang** Trump på tilbagetog.

Trods vidt forskellige scenarier, ligger disse friske erfaringer flot på linje med årtiers **forskning** i hvorledes undertrykkelse, diktatur og invasioner bedst bekæmpes. Chancen for at få skabt en varig fred har nemlig vist sig at være markant højere, når det er en bred del af befolkningen, der protesterer med fredelige midler.

Indlysende nok er det helt chanceløst for os lilleputter at planlægge et forsvar med våben mod en militær mastodont som USA. Stop derfor de militære **fantasier** om en sådan ”**snubletråd**”, altså at stille egne soldater op til et hurtigt nederlag, som markering af at militær modstand blev forsøgt og nedkæmpet.

Til en fredelig modstand kan det officielle diplomati indgå, og dette blev da også brugt i slaget om Grønland. Her stod Mette Frederikssens aggressive kamp-råb tydeligvis **i vejen** for Lars Løkke Rasmussens forhandlingsvej. Disse to muligheder bliver ofte brugt samtidigt, men modarbejder reelt hinanden.

Diplomatiet må derfor øges, for det er fortsat underfinansieret, mens militæret har svært ved at få brugt sine uafbrudt øgede milliardtilskud. Men da diplomati langt fra er nok, må en del af denne pengestrøm omdirigeres til et civilt grønlandsk forsvar. Sejre bliver kun sejre, hvor befolkningen fastholder modstanden. Grundigt trænet til aktiv ikkevoldelig modstand, organiseret med hjælp fra

Ikkevoldelig modstand virker ved at nedbryde disse grundpiller én efter én. Når politiet bliver bedt om at gå brutalt til værks mod fredelige demonstranter, nægter nogle. Når embedsmænd får ordre til at gennemføre uretfærdige politikker, siger nogle op. Når erhvervsledere ser skriften på væggen, trækker nogle deres samarbejde tilbage.

Det handler her ikke om at appellere til samvittigheden, selvom det nogle gange hjælper. Det handler om at skabe situationer, hvor det bliver dyrere at medvirke til uretfærdighed end at bryde ud af det. Når en kritisk masse af disse søjler begynder at revne, bliver hele strukturen ustabil.

Under den serbiske modstandsbevægelse mod Slobodan Milošević – hvor aktivister blev udsat for vold, anholdelser og drab – gjorde Otpor det til en strategisk prioritet at få politifolk til at skifte side. I stedet for at behandle betjentene som fjender viste aktivisterne dem respekt.

I oktober 2000, da hundredtusinder marcherede ind i Beograd, havde lederne tæt kontakt med politihederne; flertallet nægtede at adlyde ordrer om at angribe og Milošević faldt – ikke fordi han skiftede mening, men fordi de, der ellers ville have forsvaret ham, valgte ikke at gøre det.

☉ **Backfire og institutionelt pres.** Ikkevoldelige kampagner skaber det, som politologer kalder for ”backfire” – når voldelig undertrykkelse af fredelige protest skaber sympati og opbakning fra tredjeparter, der måske ellers ville have holdt sig neutrale.

☉ **Massiv civil ulydighed gør systemerne umulige at styre.** Dette er måske den mest magtfulde mekanisme, og den, der forstås dårligst. Når en vis tærskel

IKKEVOLD VIRKER OGSÅ MOD EN SKAMLØS MODPART

Af *Tim Hjersted*, redaktør og fredsaktivist i Kansas

En indvending kommer ofte frem, når man diskuterer ikkevoldelig modstand: ”Det virker kun, hvis dine modpart har en samvittighed”. Men heldigvis hviler dette på en grundlæggende misforståelse om, hvordan denne strategi faktisk fungerer – for sandheden er mere opmuntrende.

Ikkevoldelig modstand har aldrig været afhængig af at kunne røre tyrannernes hjerter. Den lykkes ved at gøre tyranni uholdbart, hvilet historien faktisk viser. Under borgerrettighedsbevægelsen i USA fik politichefen ikke pludselig samvittighedskvaler, da han slap brandslanger og hunde løs mod fredelige demonstranter i Birmingham. Det, der ændrede sig, var de politiske og økonomiske omkostninger ved raceadskillelsen.

Billederne af volden chokerede moderate hvide. Virksomheder blev ramt af boykot, og byerne måtte kæmpe med uroen – hvilket gav energi til at regeringen kunne blande sig, da racismen blev for dyr at opretholde. Bevægelsen vandt ikke ved at konvertere racisterne, men ved at nægte dem det samtykke og de ressourcer, de gjorde det muligt for dem at sidde på magten.

Det samme mønster gør sig gældende internationalt. Det sydafrikanske apartheidregime forhandlede ikke med Nelson Mandela og ANC, fordi lederne pludselig følte sig skyldige i årtiers vold under det hvide overherredømme. De forhandlede, fordi internationale sanktioner, intern modstand, økonomisk isolation og frafaldet af vigtige forretningsinteresser gjorde fortsat apartheid umulig.

Den filippinske folkemagtsrevolution lykkedes, men ikke fordi Ferdinand Marcos udviklede en samvittighed. Massemobilisering, afhopning fra militæret, tilbagetrækning af amerikansk støtte og landsdækkende strejker gjorde hans fortsatte styre umuligt at opretholde.

Læg mærke til mønsteret: I hvert tilfælde kom sejren ved at gøre en fortsat undertrykkelse uholdbar, ikke ved at ændre undertrykkernes hjerter. Teknikken bag en sådan strategisk ikkevoldelig modstand virker gennem en række mekanismer, der fungerer uafhængigt af modstanderens moralske karakter:

🕒 **Økonomisk uro.** Når arbejdere strejker, går produktionen i stå. Når forbrugerne boykotter, falder overskuddet. Når lokalsamfund nægter at samarbejde økonomisk, går den lokale økonomi i stå. Det er mekaniske konsekvenser, ikke moralske. Det geniale ved denne tilgang er, at den omdanner moralsk indflydelse til konkret pres. Man behøver ikke at ændre folks holdning, når man kan ændre på samfundets balance.

🕒 **Afhopning af regimets bærende kræfter.** Ethvert autoritært system er afhængigt af det, som forskeren Gene Sharp har kaldt ”støttepiller” – de institutioner og enkeltpersoner, der rent faktisk gennemfører regimets vilje.

internationale eksperter. For hvis fremmede tropper bliver landsat i Grønland, skal de mødes med klar og tydelig modstand, i form af civil ulydighed og nægtelse af samarbejde med besættelsesmagten.

Disse kampmetoders effektivitet huskes fra Folkestrejken under den tyske besættelse, som også [globalt](#) bruges som virkningsfuldt eksempel. Modstanden i USA viser også det naturlige i, at [velforberedt](#) modstand er mest [effektiv](#).

Brug derfor tiden fornuftigt, inden Trump igen kommer i tanke om Grønland. Begynd med at skabe rammerne for en gavnlig oprustning: Opbyg en stærk civil forsvarsevne, for hele kongeriget! 🕒

GRØNLANDS SUVERÆNITET BLEV AFGJORT I 1933 UDEN VÅBEN

Folkeretsligt er der godt styr på suveræniteten over Grønland. Udover diverse nyere aftaler, blev dette spørgsmål afgjort under det daværende ”Folkenes Forbund” (FNs forgænger).

Baggrunden var, at Norge i 1931 [besatte](#) dele af Østgrønlands kyst, og Norges daværende forsvarsminister, den senere så omtalte Vidkun Quisling, gav sin flåde besked på at være klar til kamp mod Danmark.

Norge var så sikker i sin overmagt, at de gik med til at lade sagen gå videre til Folkeforbundets internationale domstol, ”Den Faste Domstol for Mellemløst Retspleje” i Haag (forgænger for nutidens Internationale Domstol, ICJ).

Norge [fremhævede](#), at Grønland var ”et yndet feriested for norske jægere”, som ”Danmark havde forsømt at udøve suveræniteten over”. En erklæring fra Danmarks statsminister J.C. Christensen blev [trukket frem](#): ”Da vi ikke har nogen krigsskibe i grønlandske farvande eller nogen politistyrke, der er i stand til at fordrive de norske jægere, har vi ingen mulighed for at gribe ind.”

Alligevel faldt dommen ud til Danmarks fordel, netop og på trods af landets dokumenteret manglende evne til at forsvare området med militære kampmidler. Suveræniteten blev fastslået som tilhørende vores svage stat, fordi denne havde udstrakt statsadministrationen til hele riget, inklusive Grønland.

Domstolen afgjorde nemlig at Danmark, gennem sin [etablerede retslige situation](#) i Grønland, havde udøvet sin myndighed over hele denne store ø. Dette var sket i tilstrækkeligt omfang til at skabe en [gyldig suverænitetsadkomst](#), især ved at det grønlandske område konsekvent blev inddraget i alle danske love og traktater (grønlænderne selv blev ikke spurgt eller nævnt i dommen).

Afgørelsen blev en del af den internationale folkeret, som insisterer på at stærke nationer ikke bare kan indtage andres territorier. Dette var også et godt argument mod Ruslands angreb på Ukraine, lige indtil også Trump kastede den [fløjshandske](#) fra sig, der hidtil havde holdt USAs [jernnæve](#) lidt i ro. 🕒

Læs om suveræniteten og Grønland [FRED.dk/artikler/fredkult/afvisnato.htm](https://fred.dk/artikler/fredkult/afvisnato.htm)

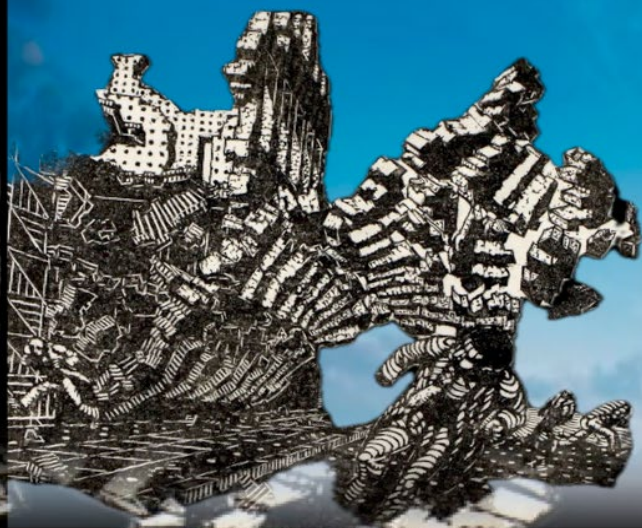
Jeg kan plante et træ for freden

17.
1926 -

Uddele Jubilæums
materiale jeg får af
AMK så der kommer
MANGE

Hver skridt
Vil jeg træde på
Jeg støtter
100 års JUBI
For NU
FREDEN ha

Være hjemmevant på
sociale medier og hjælpe
med at sprede
budskabet der!

Okt.
- 2026

Deltage i
fredscirklér
på zoom

Bage en
kage til
dagen

jeg tar'
fredens vej
AMK's
LÆUM
skal
mere af mig

F
r
e
d
s
k
r
a
f
t
o
g
f
r
e
m
t
i
d

K
r
i
g
s
m
o
d
s
t
a
n
d
o
g
f
o
r
t
i
d

